

*Ελθόντος δὲ τοῦ παιδίου:

— *Ελα μικρό μου νὰ μὲ φιλήσῃς, εἰπεν εἰς αὐτὸ δ Σατᾶδ μετὰ γλυκύτητος.

— Δὲν θέλω, εἶπε τὸ παιδίον μετὰ τραχύτητος.

— Καὶ διατί, παιδί μου;

— Μᾶς ἐπῆρες τὸν κῆπον τῆς μαμᾶς καὶ ἀπ' ἔκεινην τὴν ἡμέραν ὅλο καὶ κλαίει.

*Εμειδίασεν δ Σατᾶδ θωπεύων, ώς ἐσυνειθίζει, τὸν πώγωνά του, καὶ σκεφθεὶς δλίγον εἶπε.

— Καὶ ἀν σὲ τὸν χαρίσω τὸν κῆπον θὰ θελήσῃς νὰ μὲ φιλήσῃς;

— Μετὰ χαρᾶς, 'Ψψηλότατε!

— Λοιπὸν χάρισμά σου, καὶ ἔλα φίλησέ με.

Οὕτω δὲ δ ὑπάλληλος ἔλαβε τὸ κτῆμά του κερδήσας καὶ τὸ ἐκατομμύριόν του.

*Οτε δὲ τῷ 1863 δ Σατᾶδ μετέβη εἰς Παρισίους διημέρευσεν ἡμέρας τινὰς ἐν τῇ ἐπαύλει Γάλλου τινὸς ἐν Λίγυπτῳ συνήθως διατίθεντος ὅστις καὶ ἔσπευσεν ἵνα ὑποδεξιῶσι, δὲ δὲ Χεδίβης ἀπὸ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ μέχρι τῆς ἐπαύλεως συνωδεύετο ἀγνευφημούμενος ὑπὸ τετρακισχιλίων χωρικῶν ώς ἐὰν ἦσαν ὑπήκοοι του. Τὴν ἔσπέραν ἐν τῷ δάσει τῆς ἐπαύλεως ἐγένετο λαμπρὰ φωταφία, μουσικαὶ, χοροί, ἐκάπον πυροτεχνήματα ἐκ Παρισίων κομισθέντα, καὶ ὅλην νύκτα ἕρρεεν ἀφθονος δ οἶνος καὶ προσήρχοντο οἱ χωρικοὶ καὶ ἐπινοὶ δσον ἥθελον. Τὸ θέαμα τοῦτο κατέθελξε τὸν ἀντιθασιλέα.

— *Ἀγαπητέ, εἶπεν εἰς τὸν Γάλλον, θέλω τὴν ἐπαύλιν σου. Πώλησέ μέ την.

— *Άλλα 'Ψψηλότατε; . . .

— Σὲ παρακαλῶ Πόσον;

*Ο Γάλλος ἔρριψεν εἰς τὸ μέσον πελώριον ἀριθμὸν 1,800,000 φράγκων, ἀτινα παραχρῆμα ἐμετρήθησαν καὶ ἡ ἐπαυλίς ἐγένετο κτῆμα τοῦ Χεδίβου. Τρεῖς ἡμέρας διέτριψε μεταξὺ τῶν λαμπρῶν ἔκεινων ἑορτῶν. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ἀνέβαινεν εἰς τὴν ἄμαξαν τοῦ σιδηροδρόμου ἵνα ἀπέλθη, ἀποταθεὶς ἀφελῶς πρὸς τὸν φιλοξενήσαντα αὐτὸν Γάλλον τῷ εἶπε.

— *Ἀγαπητέ μου, ἡ ἐπαυλίς σου χάρισμά σου.

Τὰ γεγονότα ταῦτα εἶνε ἀληθέστατα καὶ ἡδυνάμεθα μυρία τοιαῦτα νὰ ἀναγράψωμεν. Τούτων δὲ πάντων ἔνεκα δ Σατᾶδ εἶχε φήμην ἄκρας ἐλευθεριότητος, ἥτις ἐπὶ δεκαπενταετίαν μετεποίησε τὴν Αἴγυπτον εἰς γῆν ἐπαγγελίας εἰς ἣν πανταχόθεν προσήρχοντο οἱ τὴν Τύχην διώκοντες ἀνθρώποι, καὶ κολοσσαῖαι ἐσχηματίσθησαν περιουσίαι δαπάναις αὐτοῦ τοῦ ἀντιθασιλέως Χαλιμὰρ ἡδύνατό τις δι' ὅλων τούτων νὰ συγγράψῃ, βιβλίον τερπνότατον πολλῷ δὲ μᾶλλον διδακτικώτατον, διότι ἐξ αὐτοῦ δὲ μάνθανον οἱ περίεργοι διὰ τίνων μέσων ἡ Αἴγυπτος κατεστράφη.

Τελεολογικὴ φιλοσοφία τοῦ

ΕΡΡΙΚΟΥ ΕΙΝΕ¹

— *Ο Θεός μᾶς ἔδωκε δύο πόδας, ἵνα βαίνωμεν εἰς τὰ ἐμπρός δὲν ἥθελησε νὰ μείνῃ δ ἀνθρωπος προσκεκολημένος εἰς τὴν γῆν. Εἰς δούλους τῆς ἀναπαύσεως θὰ ἥρκει εἰς καὶ μόνος ποὺς.

— Μᾶς ἔδωκε δύο δρθαλμούς, ἵνα βλέπωμεν ἐναργῶς καὶ σαφῶς. *Αν ἥθελε νὰ πιστεύωμεν δ, τι ἀναγινώσκομεν, θὰ μᾶς ἔδιδε μόνον ἔνα. Μᾶς ἔδωκεν ὅμως δύο, διὰ νὰ βλέπωμεν τὰ κάλλη τῆς φύσεως, ἵνα ἐδημιούργησε πρὸς χάρεν μας, καὶ διὰ νὰ προσέχωμεν εἰς τὸν δρόμον νὰ μὴ πατῶσι οἱ διαβάται τοὺς κάλους μας.

— Μᾶς ἔδωκε δύο χεῖρας δ Θεός, διὰ νὰ διδωμεν περισσότερα, δχι διὰ νὰ λαμβάνωμεν καὶ γεμίζωμεν σιδηρᾶ κιβώτια, ὡς μερικοί μου γνωριμοί, ἀξιότιμοι ἀλλως ἀνθρωποι καὶ φιλάνθρωποι μάλιστα.

— Μίαν μόνην βίνα μᾶς ἔδωκε, διότι ἀν εἰχομεν δύο, δὲν θὰ ἔχωρουν εἰς τὸ ποτήριον χωρίς νὰ χυθῇ δ οἶνος.

— *Ἐν στόμα μᾶς ἔδωκε, καὶ αὐτὸ εἶνε πολύ. Μ' ἔν μόνον στόμα ἀρκετὰ φυλαρεῖ δ ἀνθρωπος ἀν εἰχε δύο θὰ ἔτρωγε καὶ θὰ ἐψεύδετο πολὺ περισσότερον. Τόρα σιωπᾶ κατ' ἀνάγκην ὅταν ἔχῃ γεμάτον τὸ στόμα του· τότε θὰ ἐψεύδετο καὶ τρώγων ἀκόμη.

— Μᾶς ἔδωκε δύο αὐτία δ Θεός, χάριν τῆς συμμετρίας, καὶ διὰ ν' ἀκούωμεν δσον τὸ δυνατὸν περισσότερον τὸν Μόζαρτ, τὸν Γλούκ καὶ τὸν Χαϊδην. *Αν ὑπῆρχεν εἰς τὸν κόσμον μόνον δ μουσικὸς κωλικόπονος τοῦ μεγάλου . . . Μάγερθερ, θὰ μᾶς ἔδιδε βεβαίως ἔν καὶ μόνον αὐτίον.

**
Γνῶμαι καὶ σκέψεις ἥθεται τοῦ δουκός

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάφρασις Γ. Ζωχιοῦ.]

248.

*Ο μεγάθυμος καταφρονεῖ τὸ πᾶν, πρὸς κτῆσιν τοῦ παντός.

249.

Οὐχ ἦττον τῶν ἐκλεκτῶν λόγων, μετέχουσιν εὐγλωττίας δ τόνος τῆς φωνῆς, τῶν ὀρθαλμῶν τὸ βλέμμα, τοῦ λαλοῦντος τὸ ἥθος.

250.

*Ο ὄντως εὐγλωττος μόνα τὰ πρέποντα λέγει, ἀλλο δὲ οὐδέν, εἰμὴ τὰ πρέποντα μόνον.

251.

Εἰς τοῦτον μὲν τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ μεταδίδουσι χάριν, ἔκεινος δὲ καὶ μετὰ τῶν προτερημάτων αὐτοῦ ἀχαρις εῖναι.

252.

Συνήθως ἀλλων ἀλλοτε δ ἀνθρωπος ὀρέγεται, πάντα ὅμως ἀσυνήθης εῖναι τῶν ἐμφύτων αὐτοῦ ὄρμῶν δὲ ἀλλοιώσις.

1. *Ἐκ τῶν τελευταίων αὐτοῦ *ποιημάτων (Letzte Gedichte und Gedanken, Hamburg, 1869.)